SVENSK MUSIKTIDNING

N:r 12. | Redaktör och utgifvare: FRANS J. HUSS. Telefon: Brunkeberg 14 97. | NORDISKT MUSIKBLAD. Stockholm den 2 sept. 1907. | Expedition: Kammakaregatan 6. Pris: Helår 5 kr. Lösnummer 25 öre. Annonspris 20 öre pr petitrad. | 27:e Årg.

Joseph Joachim.

†

Sommarens märkligaste tilldragelse inom musikvärlden är väl frånfället af violinisternas »konung» Joseph Joachim, som efter en kort sjukdom afled i Berlin den 15 augusti. Ännu i början af maj medverkade Joachim-kvartetten — Joachim, Halir, Wirth och Hausmann — vid 8:de kammarmusikfesten i Bonn af föreningen »Beethovenhaus» med ett klassiskt program, som upptog verk af Haydn, Mozart, Beethoven, Schubert och Brahms. Vid detta tillfälle yttrar en musikreferent om den nämnda kvartettens primas: »Om äfven Joachims teknik ej mer är den gamla helt och hållet, hvad beträffar den absoluta renheten i de högsta lägen och klangfylligheten, så är detta en obetydlig brist emot den själfullhet och innerlighet, som adlar den nu sjuttifemårige mästarens spel.»

Då man för sex år sedan firade Joachims sjuttioårsdag heter det om honom i en tysk musiktidning: »Mer än ett halft århundrades händelserika musikhistoria har mäster Joachim upplefvat. Mången stjärna har han sett lysa och förblekna under det hans genius utvecklat sig med allt klarare glans. Oberörd af partiernas strider står Joachim än på en öfverskjutande höjd som värn och vaktare för klasisitetens palladium». I denna egenskap stod ock Joachim främmande för den nya musikriktningen, och det var denna, som redan för mer än femtio år sedan, då representerad af Wagner och Liszt, dref honom att lemna den senare och Weimar.

Joseph Joachim, härstammande från en judisk-ungersk familj, föddes d. 28 juni 1831 i Kittsee nära Pressburg. Han var ett musikaliskt underbarn, och redan vid 7 års ålder uppträdde han offentligt med sin förste lärare, konsertmästaren vid teatern i Pest, Szervaczinski. Han kom derefter 1838 till konservatoriet i Wien, där han hade till lärare Josef Böhm. Dennes undervisning bragte honom snart så långt, att han i Leipzig först uppträdde på en konsert af den firade sångerskan Pauline Viardot-Garcia och strax derefter i nov. 1843 på en Gewandhauskonsert bestod profvet på ett lysande sätt inför en mycket kritisk publik. De följande sex åren stannade Joachim i Leipzig, som då under Mendelssohn-Schumanns epok stod i sin fulla glans, och särskildt under inflytande af Mendelssohn fortgick hans utbildning. År 1844 uppträdde han i Gewandhaus i Maurers quadrupelkonsert tillsammans med Ernst, Ferd., David och Ant. Bazzini, den berömde italienske violinisten, som under sin tyska turné gjorde ett längre uppehåll i Leipzig för Bach- och Beethovenstudier. Från Leipzig gjorde sig Joachim bemärkt genom flere konsertturer och uppträdde redan 1844, med rekommendationer af Mendelssohn, i London, som han sedan ofta besökte och der han slutligen hade ett fast och lysande engagement som årlig gäst. År 1845 uppträdde han med en egen större komposition för violin och orkester i Leipzig, der han blef medlem af teater- och konsertorkestern samt lärare vid konservatoriet. Efter Mendelssohns död 1847 trifdes han ej rätt väl här utan antog på uppmaning af Liszt en konsertmästarplats i Weimar 1849. Om än umgänget med Liszt blef af betydelse för Joachim, så hade han dock för »nytyska» riktningen inga sympatier, såsom vi förut nämnt, hvarför han lemnade Weimar, härden för densamma, och flyttade 1854 till Hannover, der den musikälskande konungen beredde honom en lysande ställning och för honom särskildt inrättade en konsertdirektör-befattning med en lätt tjänstgöring, som lemnade honom frihet att företaga åtskilliga konsertresor. Här gifte han sig 1863 med Amalie Weiss, berömd alt-

Joseph Joachim

sångerska och sedan 1862 enställd vid hofoperan i Hannover. Då Hannoverska landet 1866 införlifvades med Preussen och kung Georg lemnade sitt rike, flyttade Joachim till Berlin, der han erhöll titel af professor och blef 1868 direktör för den nybildade musikhögskolan, hvilken sedan efter tilltagande utveckling blef omorganiserad, då Joachim blef ordförande i direktoriet och föreståndare för stråkinstrumentafdelningen.

Snart drogs en mängd violinister till Berlin och mästaren Joachim, såsom efter Ferd. Davids död 1873 violinspelets högskola flyttades öfver från Leipzig till Berlin.

Som solist ådagalade Joachim i sitt spel stort tekniskt mästerskap, som dock stod mer i den gedigna musikens tjänst än i den speciela virtuositetens, hvari han öfverträffades af Sarasate och andra violinvirtuoser. Som kvartettspelare, särdeles i fråga om den klassiska kammarmusiken, kunde han knappt öfverträffas. Mästare sådana som Bach, Beethoven, Mendelssohn, Spohr, Brahms etc. hade i honom den bästa tolkare. På senare tid gjorde han sig mest känd som kvartettspelare. Redan 1851 odlade Joachim tillsammans med Stör, Walbrül och den utmärkte violoncellisten Cossmann kvartettspelet. Den sedan under många år så berömda »Joachim-kvartetten» hade jämte Joachim, primvioliniſten, till medlemmar de Ahna — efter honom Kruse och Halir — samt Rappoldi, efterträdd af Wirth (altviol), och Hausmann (violonc.), alla berömda musiker. Joachim-kvartetten har länge bidragit till London-säsongens glans, och under denna, som varar från nyår till påsk, har den låtit höra sig på konserterna i Kristallpalatset, på Philharmonic Societys konserter samt lördags- och måndagskonserterna för kammarmusik.

Joachim var icke blott en första rangens violinist och lärare utan äfven skicklig dirigent. Ett vittne om hans personliga älskvärdhet är den välvilja, hvarmed han omfattat sin elev, vår landsman Julius Ruthström, hvarom vi förut nämnt. Entusiasmen för mästaren var i Tyskland mycket stor och tog sig ett vackert uttryck vid hans 50-års-jubileum 1889 genom inrättandet af en Joachim-stiftelse för musik.

Som kompositör har Joachim ej utöfvat någon större verksamhet. Af hans tonsättningar, som sluta sig till Mendelssohn och Schumann, kunna nämnas följande. För violin: *3 konserter* (op. 3, G-moll, op. 11 »in ungarischer Weise», och en i G-dur); *Variationer* för violin och orkester, *Andantino och Allegro* med orkester, op. 1; *6 Stücke* med piano, op. 2; *Notturno* med orkester; *Hebräische Melodien* för altviol och ork. op. 9; för orkester: *uvertyrer* (»Hamlet», »Demetrius», »Dem Andenken Kleists» etc.) och några *marscher* samt »*Szene der Marfa*» (ur »Demetrius») för altsolo med orkester.

Joachim gästade med sin fru* Stockholm i dec. 1875 och blef då här mycket firad. Han lät vid detta tillfälle höra sig på tre operakonserter, och det torde kunna intressera våra läsare att lära känna dessas program. På första konserten spelade Joachim: Beethovens violinkonsert, Adagio ur 9:de konserten af Spohr, Tartinis »Trille du diable» och ungerska melodier; fru Joachim sjöng Recit. och aria ur Glucks »Orfeus», n:o 1—7 ur Schumanns »Dichterliebe» samt ett par sånger af Schubert och Mendelssohn, men hindrades af indisposition att medverka vid de följande konserterna, af hvilken den andra hade följande violinprogram: Mendelssohns konsert, Romans ur »ungersk konsert» af Joachim, Suite af Bach, Schumann: »Abendlied», Leclair: Sarabande et tambourin. Fru Stenhammar biträdde med sånger. På tredje konserten spelade Joachim konsert n:o 7, E-moll, af Spohr, Chaconne af J. S. Bach, violinkonsert af M. Bruch och två ungerska melodier (n:o 2 och 7) af Brahms-Joachim. Fröknar Pyk och Riego biträdde med sång. Detta var den store violinmästarens enda besök i vår hufvudstad och Joachim-kvartetten ha vi här aldrig lyckats få höra.

* Amalia Joachim, f. Weiss (egentligen Schneeweiss, f. 1839 d 1899 i Berlin), lemnade scenen då hon gifte sig med Joachim (se ofvan). Skild från honom 1882 verkade hon sedan mest som sånglärarinna.

Musikbref från Italien och Spanien.

Från vårens musiklif i Roma kan som fotsättning af mitt senaste bref meddelas hvad som följer:

Innan vi då lemna »Costánzi», må nämnas, att åtminstone alla operaälskares sinnen på sistone upprörts af den nedslående nyhet, som gjort sin rond genom rommerska pressen att detill nästa år skulle blifva limiterade till en helt kort »stagióne» på vårsidan af samma sällskap, som under karnevalen uppträdt å »Regio» i Torino, enär den förras egare ej längre ville löpa den ej obetydliga risken att uteslutande på eget konto stå för kostnaderna af en första rangens lyriska scen. Det synes emellertid nu vara all förhoppning om, att den italienska hufvudstadens stadsfullmäktige, i sammanhang med understöd jemväl till dess musikakademi och municipalitetorkesterkonserter, äro disponerade att genom ett tillfyllestgörande apanage betrygga operans fortvaro såsom hittills.

*

Teátro *Nationále* har framför allt att uppvisa första apparitionen i Roma af *Gounods* charmanta, ehuru något antikverade opéra-comique »*Philémon et Baucis*» å ett par mot slutet af april gifna och alltigenom synnerligen lyckade, fashionabla amatörföreställningar, hvarvid isynnerhet hjeltinnan och Jupiter i markisinnan *Clementina Lavéri* — en sannskyldig »primadonna» — och grefve *Marino Emiliáne* hade högst briljanta representanter. Dessutom har operetten kultiverats i nyssnämnda teater samt i *Quirino*, af hvilka den förra särskildt presterat en magnifik rehabilitering af *Offenbacks* öfverdådiga »I brigánti» (»Frihetsbröderna»), den senare efter en kortare »Stagióne» af det i vår sista korrespondens härifrån berörda »Compagnia Lilipuziána Romána» och före sin nyligen med *Marchettis* alltför sällan uppförda melodram »*Ruy Blas*» [1]) inledda populära, åtminsone kvantitativt — med ej mindre än ett tjugotal äldre och nyare arbeten hvaribland *Verdis* länge och väl arkivlagda »*I masnádiéri*» (»Röfvarbandet», efter Schillers ungdomsdrama) [2]) — högst lofvande sommaroperassäsong, hufvudsakligen ockrat på den rommerska publikens vurm för »*Geishan*», den *Sidney Jones*-ska sångkomedien, likaledes liliputsällskapets »great attraction.

*

Konserternas vårflod har efter vanligheten varit stark. Vid sidan af municipalitets-orkesterns i *Argentina*-teatern, relaterade i tidigare korrespondenser och vordna till den grad populära, att desamma alltjemt hafva utsåldt hus, märkas främst de i regel minst en gång i veckan återkommande konserterna i kgl. musikaliska akademien *S. Cecilia*, städse utsökta både beträffande program och utförande. Särskildt må framhållas de af kapellmästaren vid kejs. Wienoperan *Gustav Mahler* och konservatorie-direktören i Bológna *Enrico Bossi* gifna; vid den senare hade man tillfälle att beundra, förutom i egenskap af orkesterdirigent, denne orgelns mästare både såsom komponist och exekutör. Efter ett års frånvaro, hvarunder han i Amerika skördat nya lagrar, har det pianistiska underbarnet *Miecio Horzówski* låtit romarne ytterligare njuta af sin utomordentliga talang, vid ett uppträdande å »Costánzi», der den af oss likaledes i fjol för tidningens läsare presenterade lilla violinelfvan *Vivien Chartres* ungefär samtidigt gjorde sin reappariton, jemväl med nämnda teaters orkester. Båda helsades med entusiasm välkomna åter. »S. Cecilias» konserter erhöllo den briljantaste afslutning genom en matiné af unge tyske violinisten *Fritz Kreisler*, hvilken dokumenterade såsom en verklig magier på sitt instrument.

Af »música sacra» notera vi närmast

[1]) Texten från Victor Hugos illustra tragedi.

[2]) Trots medverkan af konstnärer som Jenny Lind och Luigi Lablache mottogs verket vid första framträdandet i London ganska kyligt.

ett nytt »Requiem», som under tonsättaren, *Carlo Dóbicis* ledning utfördes, vid den årliga officiella funktionen i *Pántheon* till Umberto I:s minne å högst densammes födelsedag d. 14 mars, af en kör — utan ackompagnemang —, sammansatt af »Accadémia filaromónica's» medlemmar, basilika-sångare och gossar från Romas »scholae cantórum», inalles öfver ett hundratal. Belönad med guldmedalj bland tjugofyra om äran att exekveras vid förbemälda tillfälle rivaliserande mezzor, visade sig den ofvannämnda vara ett ej mindre melodiskt och uttrycksfullt än af solida tekniska förtjenster pregladt verk. Vid tvenne välgörenhetskonserter af damer och herrar ur den »högre societeten» under »heliga veckan» i *Collegio Románo*», hvilka anfördes af den för dylika tillfällen mycket anlitade baron *Rodólfo Kansler*, hade man haft den lyckliga idén att återupptaga ett betydande opus från 1500-talet, *d'Astórgas* klassiskt sköna »*Stabat mater*».

Napoli, 1 maj 1907.

»S. Carlo» hade redan stängt sina portar för säsongen och »Teátro Bellinis efter vanligheten sekund-klassiga opera-»stagióne» lockade näpperligen till besök. Följaktligen bevistade vi, förutom en varieté-föreställning med den unge napolitanske sångkomikern *Pasquariello* — stor favorit hos härvarande publik — såsom »stjerna» i den eleganta »Salóne Margherita», belägen *under* det stororterade »Galleria Umberto», stadens lifligaste rendezvous-plats, allenast en ypperlig orkesterkonsert i »Politeáma Giacósa», dirigerad af musikkonservatoriets direktör *Giuseppe Martúcci* samt hedrad med engelska drottningens och hertiginnans af Aósta närvaro. Det intressanta programmet upptog, vid sidan af *Brahms'* 2:dra symfoni, *Dvóraks* »Othello», uvertyr, *Händels* »Musotte» och *Rameaus* »Rigaudon», *Sibelius'* sällsynt fängslade, men tröstlöst pessimistiska »Il cigno di Tuonéla» (T:s svan), hvilken den geniale finske tonsättaren tänker sig i nattens enslighet på insjöns mörka böljor besjunga den jordiska tillvarons elände.

P. S. För den i italienska språket bevandrade läsaren rekommendera vi varmt ett på den betydande tidskriften »Nuóva Antologia's» förlag i Roma nyligen utkommet litet med talrika porträtt prydt arbete *Cantanti celebri del secolo XIX*, af den framstående romerske musikkritikern *Gino Monaldi*. »Con amore» låter den på sitt område synnerligen hemmastadde förf. italienska operans storheter under det förgångna århundradet — bland hvilka »en passant» framskymtar en och annan utländsk stjärna, såsom Duprez, Nourrit, Tamberlich och Henriette Sontag samt våra Jenny Lind och Christina Nilsson — passera revy, och oaktadt han ej gifver några egentliga biografier, utan snarare karakteristiker af deras resp. konstnärskap, i förening med af pikanta anekdoter kryddade skildringar af desamma såsom privatpersoner, erhåller man en högst målande bild ej allenast af dem sjelfva, utan äfven af dåtidens operascener och kompositörer.

*

Ehuru vi under ett kort besök efter den egentliga säsongens slut ej hade tillfälle att bevittna någon verklig musikalisk »evenemang», må undertecknad för en gång få tjenstgöra i egenskap af läsarens ciceron i inkvisitionens och tjurfäktningarnas land. Medsamma torde anmärkas, att den italienska operan afgjordt dominerar, liksom att, efter den berömde tenoren Gayarres frånfälle, nästan samtliga sångartister af betydenhet äro italienare,* ja att på de lyriska scenerna i regeln sjunges på italienska språket.

Barcelóna d. 25 maj.

I *Barcelóna*, Cataloniens lifaktiga och alltjemt i raskt framåtskridande stadda metropol, hvilken äfven i musikaliskt hänseende rivaliserar med Spaniens hufvudstad, hade dess förnämsta operateater, *Licéo*, en af Europas största, i likhet med »Teátro Reále» i Madrid redan afslutat sin synnerligen efemära speltermin. *Tivolis* — ett ej precist förstklassigt konsttempel, egentligen afsedt för cirkus — för öfrigt rätt medelmåttiga föreställningar af Verdis Ernáni och »Otello» samt Bizets Carmen, hvaraf den först- och sistnämnda jemte »Trubaduren» och »Barberaren» påtagligen blifvit favoritstycken icke minst tack vare sina spanska ämnen, erhöllo sitt hufvudsakliga intresse genom den f. n. mest utmärkte, ehuru något något »passerade» spanske barytonisten *Ramón Blancharts* och den i vår näst sista Roma-korrespondens omtalade *Elena Fons'* utförande af Carl V:s och Jagos samt Desdémonas och Carmens resp. roller. Den förre återgaf både i sång och spel med mycken »grandezza» sin tids mäktigaste monark, men lyckades, med sin robusta gestalt af »ex-toreadór», i »Otello» mindre väl att gifva illusion åt prototypen för en ränkfull och smidig hofnatur. Förevarande storslagna lyriska tragedis jemväl så ytterst kräfvande titelparti hade i *Luígi Corázza* en särdeles förtjenstfull framställare, om ock det epitet af »tenór sin rivál», hvarmed han ståtade å afficherna, torde få skrifvas å den spanska magnifisansens konto. Hvad beträffar den unga, af sina landsmän så firade primadonnan — må vara, att hennes yppiga, äkta sydländska skönhet verkar bedårande å de sensuellt anlagda spaniorerna —, så lemnade hennes begge, ej minst från dramatisk synpunkt erkännansvärda prestationer vittnesbörd om, att man ej bör döma en sceniskt konstnär allenast efter det allraförsta, naturligtvis af »rampfeber» afficierade, uppträdandet inför en främmande och dertill i fråga om musik så kritisk publik som den italienska.

Undertecknads vistelse i Barcelóna afslutades med ett besök af det per jernväg och bergsbana på några timmar tillgängliga *Montserrat*, Spaniens berömdaste vallfartsort och en plats, hvilken oemotståndligt leder tanken på Monsalvát, Graals-borgen i Wagners »Parsifal»**. Här, på bortåt 900 m. höjd, hafva benediktiner-munkar grundat ett ärevördigt kloster med sekelgamla anor, omgifvet af nyssnämnda bergskedjas ytterst fantastiska klippformationer. I den lika smakfullt som rikt dekorerade samt i högkoret briljant illuminerade, men för öfrigt i ett mystiskt halfdunkel försänkta kyrkan — hvars i trakten funna, i trä skulpterade madonnabild, af traditionen tillskrifven evangelisten Lukas, såsom en sannskyldig himladrottning i en praktfull skrud och smyckad med en af otaliga juveler strålande krona, tronar öfver högaltaret — hade vi tillfälle att en afton öfvervara ett synnerligen stämningsfullt »Salve Regina», der dubbelkören af munkarne med sina gravitetiska basstämmor och den till klostret hörande musikskolans härligt klara gossröster bildade en vexelsång af hänförande verkan.

Anteros.

* En framstående och i Spanien högt uppburen operasångerska är dotter till vår landsman, konsuln i Valencia *Dahlander*.

** Äfven berördt i »svanriddarens» redogörelse för sin härkomst i slutet af »Lohengrin». Monserrat har ock besökts af maëstrons son, operakompositören Siegfried Wagner.

Beethovens första debut.

Ludvig van Beethovens föräldrar lefde, som bekant i mycket enkla, ja torftiga omständigheter. Mästarens fader var kurfurstlig tenorist och bekymrade sig inte allt för mycket om, ifall hans närmaste anhöriga ledo brist. De intryck som familjelifvet utöfvade på den känslige gossens mottagliga sinne voro ihållande, på den blifvande mannens karakter och skaplynne afgjort inverkande. Oförtydbart framgår af den odödlige mästarens biografier, att just den bekymmerfulla barndomen och den efterklang, som fadrens behandling, då han ledde gossens första musikaliska undervisning, hos densamma återväckte, lade grundstenen till hans egendomliga, slutna väsen, hvilket mycket försvårade ett intimare umgänge med honom. Hvad fadren med sin omåttliga strånghet icke åstadkom, det verkade dock modrens milda maningsord; och villigt underkastade sig den lille Ludvig alla musiköfningar, äfven å för honom mindre angenäma instrument, såsom violoncell, valdthorn, när den snälla mo-

dren höll honom dertill och berömde hans prestationer. Huru lycklig var ej den tacksamme, den så djupt känslige gossen, när han i sitt tolfte lefnadsår, då han redan med färdighet och fulländning spelte Bach's »Wohltemperirtes Klavier» och redan komponerade sånger och sonater, genom de uppdrag i klaverinformation som gynnare och beundrare af hans talang förskaffade honom, kunde lemna sin kära moder något bidrag till bestridande af hushållsomkostnaderne. — Oaktadt redan då det unga uppåtsträfvande geniet lät mycket tala om sig till och med i de förnämsta kretsar beundrades, så synas likväl hans tryckande omständigheter hämmande inverkat på det allmänna offentliga bekantblifvandet understödde af det honom egna skyggt slutna väsendet.

En särdeles kärleksfull omhägnad fann den blyge gossen i den änka blifna amtsrådinnan von Breunings hus, der hennes söner, Beethovens skolkamreter, af honom undervisades i klaverspel. Breuningska huset blef för honom ett andra föräldrahem, alldenstund, den ädla fru von Breuning antog sig honom med moderlig omsorg och verkade för honom i alla riktningar. Ända till sitt lifs slut förblef den store mästaren medlemmarne af denna familj förbunden i tacksam hängifvenhet och vänskap. Så hade året 1785 närmat sig och den dag skulle ej längre vara aflägsen, hvilken på ett alldeles egendomligt sätt införde honom i offentligheten.

Det var på en het, oväderskvalmig dag nämnda år, då studeranden i medicin, Wegeler från Bonn, botaniserande genomströfvade »Siebengebirges» dalar och höjder. Fjerran rullande åskor läto förstå att ett oväder var i antågande och att rådligt vore söka sig någon skyddande plats i bergets klippgrottor. I en klippremna med ett långt utskjutande stentak fann han, hvad han sökte; och knappt hade han gömt sig der förrän ett oväder med orkanlik storm och åskknallar, hvilka kommo klipporna att darra, brusade löst öfver hans hufvud. — Dock, fastän regnet nedflöt i strömmar och slag följde på slag följda af korsande blixtar, lyssnade han mer än en qvarts timme till en öfver hans hufvud ljudande röst, hvilken i musikaliska konstuttryck tycktes dirigera ovädret och flytta sig från sin plats. »Ett allegro, nu ett andante, forte, piano, da capo etc.,» så ropade med pauser rösten; och då händelsevis åskan stämde öfverens med det betecknade tempot, så blandade sig med stormen ett kraftigt »bravo», beledsagadt af tydliga handklappningar. Studeranden i klippremnan igenkände snart den sällsamma ovädersdirigenten, som ej var någon annan än Ludvig von Beethoven, hvilkens bekantskap han gjert i Breuningska huset, hvarest Wegeler ofta umgicks. »Men Ludvig, huru kom du hit, och hvarför detta underliga beteende?» så tilltalade Wegeler sedan ovädret lag sig, framträdande ur sitt gömsle, den på ett klipputsprång ännu alltjemt orörligt stående Beethoven.

Liksom uppvaknad ur en dröm, spratt den vid ynglingaålderns tröskel stående gossen till vid nämnandet af hans namn, och skyggt seende sig omkring, ville han, då han ej varsnade någon, skyndsamt aflägsna sig, då ett andra tillrop från studenten riktade hans blick nedåt, der han såg Wegeler stå, den han straxt igenkände. Genomvåt inpå bara kroppen, skälfvande i alla leder fann denne honom, som emellertid hade klättrat upp till honom. »Huru länge är det sedan du gick bort?» frågade honom hans bekante. »Redan i dag morse klockan 5 gick jag från hemmet, hvarest jag, då solen redan då så tidigt sken in i min sängkammare, ej längre trifdes. Jag måste ut i Guds fria natur, ut för att förläna gestalt och lif åt de tankar, de musikaliska idéer, hvilka genomkorsa min hjärna.» — Med lyftning fortsättande sitt tal sade han: »Och, Wegeler, har du väl någonsin hört någonting mera storartadt, någonting sublimare än en sådan »ovädersmusik»? Haydn och Mozart, de förmå icke komponera en sådan symfoni och uppföra den med en sådan verkan!» — »Från din ståndpunkt, Ludvig, kan du ha rätt,» svarade Wegeler; »men från ståndpunkten af min uppfattning, min vetenskap, tänker jag annorlunda derom och finner det högst fatalt att bli öfverraskad af ett sådant oväder. Dock du är genomvåt, fryser, har blifvit hungrig, ty hvad skulle du väl kunnat få till bästa i bergstrakten; följ mig alltså till det en halftimmes väg inåt landet belägna klostret Heisterbach, der du kan restaurera dig och få torka dina kläder.»

(Forts.)

Literatur.

Göteborgs Musikrevy, utgifven af Gust. Iverson. Med historisk inledning af Wilhelm Berg. Första årgången. Pr. 2 kr.

Ofvannämnda i sommar utgifna bok är ett särdeles elegant häfte i större oktavformat med ett tjog fina illustrationsblad i slutet af boken. Texten innehåller utom den nämnda inledningen: Göteborgs konserthus' bildande. — Konserter i Göteborg under år 1905, innan orkesterföreningen började sin verksamhet — Göteborgs Orkesterförenings bildande — Konserter i Göteborg under senare hälften af 1906 jämte Orkesterföreningens verksamhet.

Illustrationerna inledas med helsidesporträtt af Edvard Magnus — »den hängifne musikälskaren, till hvars minne dotter och måg, Göthilda och Pontus Fürstenberg, år 1902 stiftade Edvard Magnus' Musikfond» — samt af dessa båda. Vidare följa porträttgrupper af medlemmarne i styrelsen för: Göteborgs orkesterkassa, Eugène Sundbergs kvartettsällskap, Edvard Magnus' musikfond, Göteborgs Filharmoniska sällskap, Musikföreningen i Göteborg, Folkkonserterna i Göteborg, Göteborgs konserthus; af Köpenhamns madrigalkör, Filharm. sällskapet, Göta P. B:s sångkör, Göteborgs militärorkester och Orkesterföreningens orkester, Invigningskonserten af konserthuset 11 febr. 1905, Brüsselkvartetten, Pragerkvartetten, Ant. Svendsen-Neruda-kvartetten. Jämte en vy öfver Göteborgs konserthus finner man ytterligare en mängd porträtt af vid konserterna medverkande konstnärer, in- och utländska, bland dessa helsidesporträtt af C. F. Lundqvist och John Forsell. Det skulle här taga för mycket utrymme att uppräkna dem alla.

Finsk Musikrevy n:o 9 och 10 innehåller: Den naturliga klaverteknikens grundprinciper, fastställda med afseende å den moderna stilens fordringar, af Gösta Wahlström — Ungerska besöket och konserten 21 april 1907, af Ol. Wallin — Dagbok af Sigbjörn Obstfelder — Från Stockholms musiklif, af O. W. — Musikbref från Dresden, af A. Ingman — Musikbref från Viborg, af —r—r, etc.

På Wilh. Hansens förlag Köpenhamn, har utkommit *Bidrag til Violoncellspelets Historie* af A. Rüdinger (63 sid.) med 17 illustrationer, deraf 7 tabeller om kropps- arm- och fingerställning vid violoncellspelet samt porträtt af dess mästare: Luigi Boccherini, Bernh. Romberg, F. A. Kummer, F. Servais, F. W. L Grützmacher, Carl Schuberth, Carl Davidoff, Alfredo Piatti, Fr. Th. Rauch, Chr. Kellermann.

Vereinigte musikalische Wochenschriften, hafva efter senast här anmälda n:r i derefter utkomma följande innehåll: n:r 22 Am. v. d. Hoya: Violinschulen und Elementar-Lehrer — A. Spiro-Rombro: Für Mozartfreunde; — n:r 23 Für Mozartfreunde (forts.); — n:r 24, 25: V. Reifner: Julius Rietz an H. Veit. Briefe aus dem Nachlass Veit's; — 26 Karl Wolff: Fritz Steinbach (m. porträtt); 27 L. Wallner: »Der Fall d' Indy», verlegt nach Frankreich; — 28 E. Kloss: Josef Tichatschek (zu seinem 100 Geburtstage 11 juli 1907); — 29, 30. S. Kloss: zum (Parsifal»-jubileum (1882—1907); — 31—34. B. Knetsch: Tonale Chromatik; vidare i hvarje nummer: Tagesgeschichtliches (konsert, opera, musikbref etc.), Verschiedenes.

Från scenen och konsertsalen.

Kungl. teatern

Juni 11. 1. *För tidigt*, proverb i en akt af And. de Wahl; konsertafdelning (fru A. Norrie); 3. Costé: *Kolhandlarne*, operett i en akt (Thérèse Valbrezegue: fru Norrie; Cargouniol, Bidard, Tardival: hrr de Wahl, Palme, Stille.)

Aug. 19. Mozart: *Figaros bröllop.* (Donna Anna, donna Elvira Zerlina: fru Schjerven, fru Bartels, frk Hesse; Don Juan, Don Octavio, Leporello, Mazetto: hrr Forsell, Malm, Stiebel, Mandahl.)

21, 30. Tschaikowsky: *Eugen Onegin.* (Larina, Tatjana, Olga: fruar Claussen, Lindberg-Lizell, frk. Edström; Onegin, Lenski, furst Gremin, Triquet, Saretzki: hrr Forsell, Ödmann, Wallgren, Malm, Söderman.)

22. Halévy: *Judinnan.* (Rachel, Eudora: fruar Lykseth-Schjerven, Lindberg-Lizell; Eleazar, Kardin. Brogni, Leopold, Ruggiero: hrr Menzinsky, Svedelius, Malm, Wallgren.)

23. Bizet: *Carmen.* (Carmen: frk. Edström.)

24. Puccini: *Bohème.* (Mimi, Musette: fruar Hellström-Oscar, Bartels; Rodolphe, Marcel, Schaunard, Colline, Benoit, Saint Phar: hrr Nyblom, Mandahl, Ericson, Wallgren, Söderman, Grafström.)

25. Rossini: *Wilhelm Tell.* (Mathilda, Hedvig, Jemmy, fru Lizell, frkn. Karlsson, Hesse; Tell, Arnold, Fürst. Melchtal, Gessler, Rudolf Ruodi, Leuthold: hrr Forsell, Nyblom, Sellergren, Wallgren, Söderman, Ericson, Malm, Grafström.)

26. Auber: *Fra Diavolo.* (Zerlina, Pamela; fru Hellström-Oscár, frk. Edström; Fra Diavolo, lord Kockburn, Lorenzo, Mathéo, Giacomo, Beppo: hrr Ödmann, Mandahl, Malm, Grafström, Söderman, Ericson.)

27. Mozart: *Figaros bröllop.* (Grefvinnan, Cherubin, Susanna, Marcellina, Barbarina: frk. Larsén, fru Claussen, frkn. Hesse, Karlsohn, Lagergren; Grefven, Figaro, Bazil, doktor Bartholo, Antonio: hrr Forsell, Stiebel, Malm, Söderman, Grafström.)

28. Puccini: *Tosca.* (Tosca, en herdegosse: fruar Hellström-Oscar, Claussen; Cavaradossi, baron Scarpia, Angelotti, sakristianen: hrr Nyblom, Forsell, Mandahl, Stiebel.) 25 gång.

29. R. Wagner: *Tannhäuser.* (Elisabeth, Venus: fruar Schjerven, Lizell; Tannhäuser, Wolfram, landtgrefven: hrr Menzinsky, Oscár, Sellergren.)

31. Donizetti: *Regementets dotter.* (Marie: fru Hellström-Oscár; Tonio, Sulpiz: hrr Malm, Sellergren); Mascagni: *På Sicilien.* (Santuzza, Lola, Lucia: frkn. Walleni, Lindegrén, fru Claussen; Turiddo, Alfio: hrr Ödmann, Oscár.)

Oscarsteatern.

Aug. 31. Léhar. *Den glada änkan.*

Vasakyrkan.

Juni 6. Konsert af O.-D.-kören från Upsala. Solister operasångarne Åke Wallgren, H. Malm. Dirigent: dir. mus. Ivar Hedenblad.

Östermalmskyrkan.

Juni 10. Konsert af Lunds Studentsångförening. Dirigent: kand. Alfred Berg.

Aug. 22. Konsert vid Allm. organistmötet. Medverkande: dir. G. Hägg, hrr Ax. Runnqvist, G. Sjöberg. Orkesterdirigent hr Tor Aulin.

Jakobs kyrka

Aug 23. Konsertmatiné vid Allm. organistmötet. Medverkande fru D. Afzelius-Bohlin. dir. Alb. Lindström.

Såsom vanligt i början af spelåret har operan hållit sig till den gamla repertoaren, med vanlig rollbesättning, såsom ofvan synes. Fröken Larsén, som i maj debuterade såsom grefvinnan i »Figaros bröllop», har nu efter erhållet engagement ånyo utfört denna roll. För öfrigt kan omnämnas att Puccinis »Tosca» nu har hunnit till 25:te föreställningen på vår operascen. Den sista augusti började Svenska teatern, Östermalmsteatern, Folkteatern, Vasateatern och Oscarsteatern öppna sina portar för denna säsong, af hvilka endast den sistnämnda bjudit på en musikpjes, nämligen »Den glada änkan» 128:de gången, hvilken en tid fortfarande kommer att uppföras.

Af de ofvannämnda konserterna gafs i början af juni O.-D.-sångarnes konsert med bekanta körsånger i Vasakyrkan för fulltalig publik och med god framgång. Rikt bifall, särskildt riktadt åt solisterna, framkallade extranummer, och på uppmaning sjöngs till sist kungssången med anledning af kungaparets guldbröllopsdag. Lundastudenternas konsert, af 26 man stark kör, den 10 juni blef en stor succés för den väl sammansjungna kören. Deras sångarfärd i hemlandet började sålunda under goda auspicier. Som solist medverkade hr John Forsell.

Vid konserten den 22 aug. i samma lokal, arrangerad af dir, G. Hägg, utfördes J. S. Bach: Toccata och fuga, D-moll (dir, Hägg); G. F. Händel: konsert, D-m. för orgel, stråkorkester och 2 oboer; J. S. Bach: Air (på G-strängen, hr Runnquist); Mendelssohn: aria ur »Elias» (hr Sjöberg); J. Reubke: Sonat öfver Davids 94:de psalm (dir. Hägg); Mozart: Adagio f. violin (hr C. Runnquist) och stråkorkester; G. Hägg: Pastorale, op. 12 n:o 2, Aftonfrid, op, 22 n:o 1; A. Söderman; Offertorium ur Mässa, arr. f. orgel af dir. Hägg (dir. Hägg); G. Wennerberg: Aria ur »Jesu födelse» (hr Sjöberg); J. Rheinberger: Konsert op. 177, G-m., för orgel, stråkorkester, 2 horn, 2 trumpeter samt 2 pukor (G. Hägg). Konserten i Jakobs kyrka, arrang. af dir. Lindström, hade till program: Ch. M. Widor: Symphonie V för orgel (dir. Lindström); Beethoven: Botpsalm (fru Afzelius-Bohlin); G. Merkel: Adagio för orgel (dir. Lindström); A. Söderman: Hymn (fru Afzelius-Bohlin); J. S. Bach: Fantasi och fuga (G-moll) för orgel (dir. Lindström).

Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten.

Kgl. teatern. Operapersonalen inkallades i år till tjenstgöring för det nya spelåret d. 16 aug. då repetitionerna genast togo sin början. Nyengagerade äro, efter vederbörliga debuter, sopransångerskan frk Nanny Larsén och tenoren David Stockman. Fru Jungstedt-Reutersvärd lär ock vara åter fästad vid operan.

Operan har under det senaste spelåret gett 237 ordinarie föreställningar, däraf 5 symfonikonserter samt en festföreställning med anledning af kronprinsparets silfverbröllop. Dessutom ha gifvits 1 konsert af Nya filharmoniska sällskapet, 1 föreställning med anledning af fröken Signe Hebbes 70:e årsdag samt fyra föreställningar af madame Suzanne Després. Bland teaterns föreställniogar ingå 10 matinéer, 5 barnföreställningar och 28 föreställningar med lägre pris. Abonnemang har i likhet med föregående år äfven under den gångna säsongen varit anordnadt en gång i veckan, tillsammans 30 föreställningar, hvarförutom åtskilliga platser abonnerats för samtliga föreställningar. Under den nu afslutade spelterminen, omfattande tiden 20 augusti 1906—31 maj 1907, ha uppförts 41 operor, 3 baletter samt sång- och danspelet »Värmlänningarna.»

Guldbröllopsmusik. Vid konungaparets guldbröllop d. 6 juni förhöjdes festligheten naturligtvis äfven af musik. Sådan utfördes tidigt på morgonen i flera af hufvudstadens kyrktorn vid morgongudstjensterna till dagens högtidlighållande och äfven vid dess firande i skolorna. I Storkyrkan, der på middagen bröllopsakten egde rum, utfördes jemte psalmer en af dr C. D. af Wirsén författad festkantat med musik af förste hofkapellm. C. Nordqvist under medverkan af fru Hellström och hr John Forsell som solister samt operans kör. Vid de kungligas inträde spelades ett preludium på orgeln af dir.

Gustaf Hägg, som äfven spelade orgeln till kantaten och en af honom komponerad festhymn, hvarmed ceremonien afslöts. I Östermalms kyrka utfördes vid nämnda gudstjenst en af hr John Morén för tillfället skrifven motett och hr Carl Lundells festhymn »Fröjdens Herranom». I Adolf Fredriks kyrka medverkade hr Nils Fahlman som solist; i Tyska kyrkan utfördes ett af dir. Julius Wibergh komponeradt »Jubileum» jemte annan af honom ledd körsång; i mosaiska församlingen gafs en af dir. Erik Åkerberg arrangerad festkantat (efter Lewandowski) och i kören deltogo bl. a. operasångerskan Anna Lagergren samt operasångarne Adami, Bröderman, Nygren och Ericson.

Utmärkelser. »Litteris et artibus»-medaljen har tilldelats fru Magna Lyckseth-Schjerven och kapellmästaren Armas Järnefelt. Hr John Forsell har af konungen i Marstrand erhållit ett exemplar af den med anledning af kungaparets guldbröllop präglade medaljen. En kgl. medalj i guld af 5:te storleken har tilldelats korsångerskan vid operan fröken Lotten Sjöblom.

Vid Musikkonservatoriet aflades vid vårterminens slut följande examina: organistexamen af Wiktoria Larson, Hjalmar Bengtsson, f. d. elev, Hjalmar Boberg, f. d. elev, Ejnar Eklöf, Hugo Holm, Wilhelm Johansson, f. d. elev, Gunnar Lundén. Gustaf Malm, Georg Ohlsson och Mauritz Samuelsson; kyrkosångarexamen af Olga Werner, Adolf Andrén och Teodor Nordqvist, som förut aflagt organistexamen, samt af Harald Falck, Simon Holmberg och David Åhlén, hvilka alla förut aflagt organistexamen och erhållit specialbetyg i pianostämning; musiklärarexamen af Ellen Stenberg och ofvannämnda Olga Werner, Andrén, Nordqvist och Åhlén; militärdirektörsexamen af Ragnar Hörndahl, Elof Isakson, Berthil Nützmann, icke elev, Sven Werner och Edvard Åkerberg. Specialbetyg tilldelades i pianospelning Susan Breiby, icke elev, samt i pianostämning ofvannämnda Eklöf och Samuelsson.

Dessutom utdelades i belöningar musikkonservatoriets jetong till afgående eleven i pianospelning Uno Sundelin, Bergs jetong för organistelever till Wiktoria Larsson och Ejnar Eklöf samt till stipendier och gratifikationer åt konservatoriets elever ett sammanlagdt belopp af 4,040 kr,

Äktenskap har under sommaren ingåtts mellan operaartisterna fru Anna Thulin-Hellström och hr Martin Oscár. Äfven fru Paula Frödin-Lindberg har ingått i nytt äktenskap och benämnes nu på operaaffischerna Lindberg-Lizell.

Organist-och kantorsmötet eller som det egentligen hette: »Sveriges allm. organist- och kantorsförenings första allmänna möte» egde rum i hufvudstaden d. 21, 22 och 23 augusti. En tryckt broschyr med utförligt program tillhandahölls mötesdeltagarna. Mötets förhandlingar egde rum i Musikaliska akademiens lokaler. Bestyrelsens första sammanträde egde rum d. 16 febr., dervid utsågs till *hufvudordförande* hofkapellm. C. Nordquist, *vice ordförande* dr Karl Valentin, *hufvudsekreterare* hr C. Granér, *kassaförvaltare* hr Thörnborg och *byråföreståndare* hr Wahlberg. Detaljanordningarne anförtroddes åt följande kommittéer och dess medlemmar: *Programkommittén:* Lagergren (ordf.), Granér, Hennerberg, Lambère, Nordqvist och Valentin; *konsertkommittén:* Hägg (ordf.), Lindegren, Lindström och Malmberg; *byråkommittén:* Wahlberg (ordf.), Gerdelius, Thörnborg och Wibergh; *inkvarteringskommittén:* Vretblad (ordf.), Bohlin, Sandberg och Viklund; *ekonomiutskottet:* Grané, (ordf.), Hägg, Thörnborg och Wahlberg. I samband med allmänna mötet höllos enskilda sådana af Västerås,' Upsala och Strängnäs' stifts organistföreningar 20, 22, 23 aug. Till ledning vid den unisona sången under mötet användes häftet »Sjung svenska folk». För inöfning af manskörer hölls en kortare repetition i akademibyggnaden.

Första mötesdagen öppnades med högtidlig morgongudstjänst kl. 10 i Jakobs kyrka, hvarefter mötets konstituerande kl. ½ 12 försiggick i Musikal. akademiens stora sal. Mötets förhandlingar rörde i korthet följande ämnen. Onsd. 21: Gemensamt tjänstgöringsreglemente (Cyrus Granér); Ändring af 1881 års stadga (O. Holmberg) — Torsd. 22: koralboksfrågan (J Lindegren); Moderna orglars konstruktion (C. F. Hennerberg), kyrkomusici och orgelbyggnad (Fr. Hjort); Fortbildningskurser (C. Lambère) — Fred. 23: om klockareinstitutionen (G. Borgh); Samverkan mellan pastor och kyrkomusiker (O. Th. Sandberg); Tillämpning af 1894 års stadga (Fr. Hjort).

Till mötets nöjen hörde besök på Skansen onsdagen, bevistande af »Carmen»-föreställning å operan sista dagen samt de ofvan nämnda konserterna. Mötets nfslutning egde rum Fred. vid 5-tiden på eftermiddagen, och bestämdes dervid att nästa möte skall hållas i Stockholm om 4 år eller inom denna tid om centralstyrelsen finner lämpligt. Dir. Rendahl frambar mötets tack till vid detsamma medverkande och förklarade konferensen afslutad. Till sist sjöngs unisont: »Herre signe du och råde.»

Signe Hebbe, som under sommaren vistats hos vänner i Helsingborg, fick der på sin 70 års-födelsedag d. 30 juli mottaga hyllningar från när och fjerran, deribland en adress från Musikaliska akademien, så lydande:

»Kungliga musikaliska akademien, hvilken sedan lång tid tillbaka räknar eder som sin ledamot, får härmed på eder 70 års-dag frambära sin lyckönskan samt gifva uttryck åt sin aktning och sitt erkännande för eder trägna och framgångsrika verksamhet inom tonkonstens och konstuppfostrans område.» Resultatet af den festföreställning, hvarmed hon firades d. 28 maj å k. teatern, jemte andra tillskott blef att en lifränta på 400 kronor samt 3,000 kronor kontant kunde öfverlemnas till den värderade konstnärinnan.

O. D.-kören jemte direktör Gustave Thalberg återkom till Stockholm d. 6 juli från sin månadslånga, framgångsrika konserttur till London, der den gaf tre konserter, den första 24 juni, i Queens Hall. Den 18 juni gafs konsert i Köpenhamns Tivoli med stor succès, specielt för solisten, operasångaren Åke Wallgren. Resans program upptog 10 konserter i Sverige och vidare sådana i Köpenhamn, Hamburg, Amsterdam och London.

Fru Emma Meissner och fröken Rosa Grünberg, hvilka d. 1 juni anträdde sin Amerikaresa, hade d. 19:e sin första konsert derstädes i Worcester med största framgång. De hade för öfrigt under hela turnén att glädja sig åt fulla hus, stor succès och entusiastiskt emottagande öfverallt.

Täfling af bondspelemän — efter exemplet af Zorns i Dalarne — egde rum under utställningen denna sommar i Lund d. 24 augusti. 64 deltagare från Skåne, Halland, Blekinge och Småland uppträdde i denna täflan, hvarvid utdelades hederspris af 50 kr., samt vidare två pris å 40, fyra à 30 samt tre à 20 kronor. Såväl spelet som de utförda folkmelodierna väckte stort intresse. Den yngsta af de täflande var 14, den äldsta 93 år.

Kristina Nilsson, grefvinnan de Casa Miranda, ankom i början af maj till Gårdsby i Småland och har för botande af katarrh och reumatism dels vistats på Kålmården dels i Loka. Den berömda sångerskan har äfven ett par gånger gästat Åmål, då hon vid ett tillfälle sjöng fyra sånger från en af stadshotellets balkonger och blef mycket firad af de till ett par hundratal samlade åhörare.

En minnesvård aftäcktes i början af juli å Nya kyrkogården på John Ullstedts graf, den mångårige anföraren för Kvartettsångareförbundet härstädes. Vid högtidligheten utfördes jemte annan körsång en kantat »In memoriam», komponerad af sällskapets hedersledamot, dr A. M. Myrberg.

Sällskapet för svenska kvartettsångens befrämjande hade, såsom vi förut nämnt, årsmöte d. 1 juni på Hasselbacken. Vid detta tillfälle föredrogos styrelsens och revisorernas berättelser och ansvarsfrihet beviljades för 1906 års förvaltning. Inkomsterna uppgingo

till 11,766 kr. och utgifterna till 3,120 kr. Behållningen utgör 8,646 kr. Styrelsen omvaldes och till hedersledamöter i sällskapet beslöts att kalla justitierådet K. Silfverstolpe och hofkamrer M. Rystedt.

Till sista pristäflan hade inkommit 95 täflingskompositioner af 47 olika tonsättare. Prisnämndens förslag till prisutdelning godkändes. Två tredjepris af 200 kr. utdelades till kompositören L. E. Hafgren för kvartetten »Vaknen» samt till musikdirektör Oscar Mellander för kvartetten »På dig jag tänker», och inköptes för 100 kronor kvartetten »Vår by», komponerad af musikdirektör Felix Körling. Sedan förhandlingarna slutat, sjöng en kör under hr Södermarks ledning kvartetterna »En nyårslåt», af Gustaf Norén, »I natten», af Ruben Liljefors, »Aftonstämning»' af Ivar Widén, samt »Goternas sång» och »I storm och lugn», af Otto Olsson, af hvilka den sista väckte särskild uppmärksamket och måste omtas. Efter supén följde ett animeradt samkväm med skåltal och sång.

Äfven för innevarande år kommer sällskapet att utlysa en pristäflan med ett första pris af 1,000 kr., ett andra pris af 500 kr. och ett tredje af 200 kr. (Närmare upplysning i annonsen å sista sidan.)

Hofkapellm. Rich. Henneberg lär af det konsortium som inköpt Berns' salonger vara antagen till dirigent för ett större kapell, som af honom skall bildas.

Friluftskonserter på stadens bekostnad har äfven under denna sommar ett par gånger i veckan egt rum i stadens parker på Kungsholmen, Söder och Norrmalm. — Beträffande kafékonserterna i det fria började »Kronobergarne» redan i maj konsertera i Blanchs kafé, hvarefter Elfsborgs regementsmusik under dir. Alb. Löfgren der spelade till midten af aug., då en blåsorkester »Königin Margherita» under dir. E. Feretti der efterträdde Elfsborgarne. — Hasselbacken har bjudit på sin vanliga gardesmusik och äfven gemensam konsert af Stockholms alla militärmusikkårer. — I Strömparterren har Vermlands regementsmusik under dir. Willners till i dessa dagar utfört musiken. — Berns' salongers musikpaviljong har upptagits af Dalregementets musikkår med dir. Georg Pegel som musikchef, och sedan den 26 aug. af en tysk orkester under dir. Carl Mahlmann. Äfven Operaterrassen och Mosebacke har bjudit på sommarmusik.

Sommarkonserter i landsorten af resande konsertgifvare kunna vi ej fullständigt redogöra för. Några sådana ha dock kommit till vår kunskap. Genom E. Gellins konsertdirektion har fröken Märta Petrini jemte operasångaren Rich. Strandberg och pianisten Adrian Dahl gjort en konsertturné vid vestkustens badorter. — Vid Ystad Saltsjöbaden har konserterats af violoncellisten Bror Petterson, af violinisten Julius Ruthström och af en ung dansk pianist Kristian Möller. — Vid midten af sommaren begaf sig Arvid Ödmann från Dalarö, der han tillbragt sommarferierna, ut på en konserttur med sin operakamrat, John Forsell. Första konserten gafs i Örebro, den sista i Kristianstad, där turnén afbröts genom hr Forsells indisposition. Deras soaré i Marstrand hedrades med konungens närvaro. — På Dalarö gafs konsert af operasångaren John Husberg jämte pianisten Adolf Wiklund, hvilka der vistats under sommaren; der gaf ock — likasom på flere andra ställen i sommar — fröken Inga Berentz »visafton», ackompagnerad af dir. Björn Halldén. — En sådan till luta gaf hr Knut Nyblom i Södertelge. — I Vaxholms kyrka har Stockholms allm. sångförening konserterat den 25 aug., med biträde af operasångaren Lenhardtson. — Vid K. F. U. M.-konserten i Jönköping i aug. konserterade kören under dir. Lindqvists ledning och sedan företog den en sångarfärd i södra Sverige.

Från andra land.

Paris. »Salome» på Châteletteatern blef åtminstone ur ekonomisk synpunkt säsongens största succès. Den inbragte 40,277 francs.

D:r Otto Briesemeister utförde efter hr Burrian Herodes' parti i stycket.

Franz Léhars senaste operett får titeln »Mannen med de tre hufvudena». Libretton är skrifven af en Wienhumorist Julius Bauer. Operetten skall genast vid nästa säsongs början få sin premiär i Wien.

Wagner- och Mozartfestspelen. Festföreställningarna af Wagneroperor på Prinzregententeatern i München hafva ägt rum i sommar på följande dagar: »Niebelungenringen», 4—19 augusti, 28 augusti—2 september och 9—14 september; »Tristan och Isolde» 12, 21, 26 augusti och 7 september, »Mästersångarna» 24 augusti och 5 september, »Tannhäuser» 23 augusti och 4 september. Dessförinnan hafva Mozartfestföreställningar gifvits med »Don Juan» 1 och 7, »Figaros bröllop» 3 och 9 och »Cosi fan tutti» 5 och 11 augusti.

Dödsfall.

Sedan senaste numret af denna tidning utkom har en af Norges förnämsta tonkostnärer, den äfven hos oss välbekanta fru Agathe Backer aflidit i Kristiania.

Agathe Ursula Backer Gröndahl föddes den 1 december 1847 i Holmestrand. Hennes föräldrar, konsul Nils Backer och Sophie B., f. Petersen, flyttade 1856 till Kristiania, der hon tidigt fick undervisning i pianospelet af Otto Winter-Hjelm, Halfdan Kjerulf och L. M. Lindeman. 1866—69 studerade hon i Berlin för Kullak och Wüerst samt konserterade derefter med mycken framgång i Berlin, Kristiania och Leipzig (1871). Från sistnämnda stad reste hon till Florens att studera för H. v. Bülow och blef 1873 elev af Liszt i Weimar. Agathe Backer konserterade derefter i Köpenhamn och i Stockholm 1875, då hon blef ledamot af Musikaliska akademien härstädes. Samma år gifte hon sig med norske sångaren O. A. Gröndahl, sedan bekant som sånglärare och kördirigent i Kristiania, där fru Backer-Gröndahl efter sitt giftermål mest verkat som lärarinna och tonsättarinna. Efter sitt nämnda första konserterande i Stockholm lät hon höra sig här å Musikal. akademien 1884, tillsammans med sångerskan fru Ida Basilier-Magelsen, 1885, vid sista konserten biträdd af frök. Selma Ek, 1886 i maj, då hon jemte sin konstsyster Erika Nissen konserterade under medverkan af Filharm. sällskapet. Sedan gaf hon konsert härstädes i nov. 1898, då biträdd af fru Dagmar Möller, liksom vid hennes sista konserterande här i nov. 1901. Fru B. Gröndahls tekniskt fulländade pianospel utmärkte sig för synnerlig klarhet, poesi och känslofullhet, och hennes tonsättningar, vittnande om grundliga studier, äro originella, melodiskt och harmoniskt klangsköna. Af dessa må nämnas Scherzo för orkester, flere häften pianostycken, deribland konsertetyder samt sånger, bland hvilka den vackra »Til mit hjertes dronning» (op. 1)? blifvit mycket omtyckt.

Efter en tids sjuklighet afled fru Gröndahl d. 4 sistl. juni. Konstnärinnan fick efter konsertbesök här emottaga svenska medaljen »Literis et artibus».

Lindberg, Per Jakob, kapellmästare, f. 6 juni 1869, afled d. 25 juli i Strängnäs. Efter slutade musikstudier blef han anställd som kapellmästare vid Folkteatern, kom sedan till Eldorado i Kristiania, der han stannade i 5 år, och var slutligen 3—4 år anställd hos dir. Ranft. L. har komponerat musik, bl. a. till den i början af året på Östermalmsteatern gifna pjesen »Fänrik Ståls sägner».

Tillkännagifvande.

Sedan nu den nya musiksäsongen inträdt, kommer, som vanligt, Svensk Musiktidning att fortsättas såsom förut med ett par nummer i månaden.

Redaktionen.

KUNGLICA MUSIKKONSERVATORIET I LEIPZIG.

Antagningspröfningen eger rum på dagarne ***Tisdag, Onsdag och Torsdag den 24, 25 och 26 September 1907*** kl. 9 till 12 f. m. Personlig anmälning till denna pröfning skall ske på konservatoriets byrå ***Måndagen den 23 September.*** Undervisningen omfattar alla grenar af musikalisk konst, nämligen: *Piano, samtliga Blås- och Stränginstrument, Orgel, Konsertsång och dramatisk operautbildning, Kammar-, Orkester- och Kyrklig musik samt Teori, Musikhistoria, Litteratur och Estetik.*

Prospekt på tyska och engelska utlämnas gratis. Leipzig i Juni 1907.

Directorium för Kungl. Musikkonservatoriet,

Dr Röntsch.

Richard Anderssons Musikskola.

Höstterminen börjar den 16 *September* 1907. Anmälningsdagar: Torsdagen den 12 och Fredagen den 13 Sept. kl. 12—2 och 5—6 e. m. Mottagningstid för skolan kl. ½ 2—½ 3 e. m. alla dagar från och med den *16 September*.

Richard Anderssons mottagning från samma dag: Onsdagar och Lördagar kl. ½ 2—½ 3 e. m.

Förutvarande elever torde anmäla sitt återinträde.

Brunnsgatan 28, 2 tr., Stockholm.

Filialer finnas å Söder, Östermalm samt öfre Norrmalm.

(G. 20655.)

Stockholms Musikinstitut,

Brahegatan 7 B, ö. g., 3 tr. upp. Allm. Tel. 115 96.

Höstterminen börjar den 17 September. Anmälningsdagar: Lördagen den 14 och Måndagen den 16 September kl. ½ 1—½ 3 samt ½ 6—½ 7 e. m. Efter den anmälnings- och mottagningstid: Måndagar och Torsdagar kl. ½ 2—½ 3. Prospekt tillhandahålles.

Sigrid Carlheim-Gyllensköld.

J. G. Malmsjö

PIANINON

FLYGLAR

Göteborg.

Tonminnen.

Melodiska Pianostycken.

Jubelpolonäs, Canzonetta, Gamla tider, Valse mignonne, God natt! af *Fr. J. Huss.* Pris 1 kr.

Säljes och rekvireras hos *Svensk Musiktidnings Expedition, Kammakaregatan 6.*

Violoncell

kopia af Stradivarius (ett mycket godt instrument) med låda samt fodral af vattentätt tyg, är till salu jämte en del musikalier: celloskolor, etyder, duetter, trior, kvartetter och för orkester m. m. enligt katalog. Svar till »Violoncell», Bergsl. Nyb. Filipstad. (G. 22157)

PIANOLEKTIONER

efter bästa metod, ledande till god teknisk och verkligt musikalisk utbildning, meddelas af undertecknad till moderat pris. Anmälan kan äfven ske skriftligen. Mottagning kl. 9—10 f. m. och 3—4 e. m. Tel. Brunkeberg 14 97.

Kammakaregatan 6, I tr öfv. gården.

Frans J. Huss.

Pianomagasin.

Svenska Pianinos: Största lager från J. G. Malmsjö, Kongl. Hofleverantör, S. Andersson, Bergqvist & Nilsson, I. P. Löfberg & C:o, Stavenow & C:o m. fl.

Utländska Pianinos: från G. Schwechten, Steinweg Nachf. och Uebel & Lechleiter.

Flyglar: från J. G. Malmsjö, Steinweg Nachf. m. fl — **Orglar:** från Mason & Hamlins verldsberömda firma.

Begagnade instrument tagas i utbyte.

Gust. Petterson & C:o,

13 Malmskilnadsgatan 13, Stockholm.

OBS. Äldre årgångar

af denna tidning, med eller utan musikbilaga, erhållas till nedsatt pris endast kontant å expeditionen.

Sällskapet för svenska kvartettsångens befrämjande.

Deltagarne i 1906 års pristäflan underrättas härigenom, att på prisnämndens förslag två tredje pris blifvit utdelade: till kompositören S. E Hafgren för »Vaknen» och till musikdirektören Oscar Mellander för »På dig jag tänker» samt dessutom inköpts af musikdirektör Felix Körling »Vår by». Öfriga täflande torde låta afhämta de inlämnade kompositionerna i Carl Johnn's musikhandel Järntorget 78, Stockholm, innan den 1 nästkommande oktober, efter hvilken tid sällskapet fritager sig från allt ansvar för nämnda kompositioner. Till den pristäflan, som sällskapet beslutat i år skola äga rum, böra täflande inlämna sina alster uti ofvannämnda musikhandel före den 1 december. Kompositionerna skola vara skrifna till svensk text utan accompagnement, försedda med tydligt skrifvet motto, däraf afskrift skall finnas å ett medföljande försegladt kuvert, innehållande kompositörens namn och adress. Täflingspriserna äro:

Första priset 1,000 kr.
Andra » 500 » samt
Tredje » 200 »

Annons härom införes på nytt i början af oktober.

Stockholm i juni 1907.

(S.T A. 189604) **Styrelsen.**

J. LUDV. OHLSSON

STOCKHOLM

Hamngatan 18 B.

Flyglar, Pianinos och **Orgelharmonier** af de bästa *svenska* och *utländska fabriker* i **största** lager till **billigaste** priser under fullkomligt ansvar för instrumentens bestånd.

Obs.! **Hufvuddepôt** för **Blüthners** och **Rönischs** världsberömda Flyglar och Pianinos.

Fröken Hedvig Svenson

åttetager sig lektioner i **Piano** och **Harmonilära** måndagen den 16 September. Billigare pris för mindre försigkomna. Träffas fr. d. 14 Sept. tillsvidare ons l. och lörd. kl. 2—3 e. m.

Sturegatan 56, 3 tr. Allm. Tel. 204 40.

INNEHÅLL:

Joseph Joachim † (med porträtt). — Musikbref från Italien och Spanien af Anteros. — Beethovens första debut. — Litteratur. — Från scenen och konsertsalen. — Musiknotiser från hufvudstaden och landsorten samt från andra land. — Dödsfall. — Tillkännagifvande. — Annonser.

Gustafson & Påhlsons Boktryckeri, Stockholm 1907.